



מרכז השירות של חב' מאיר למכוניות בראשון לציון

מרכז השירות של חברת 'מאיר' באזור התעשייה של ראשון לציון חרט על דגלו את הדאגה ללקוחות ושמירת הבטיחות והגיהות של העובדים בשטחי המרכז המשוכלל והמודרני

מאת אלכס אפשטיין

חברת 'מאיר' למכוניות מטפלת ברכבים מסוג וולוו, הונדה ויגואר. עד סוף שנת 2008 היא פעלה במבנה מיושן וצפוף בקרית מטלון שבפתח תקוה. גם במקומו הישן הופעל המוסך בהתאם לכל כללי הבטיחות והגיהות האפשריים בזמנו ואף זכה להיות מושא הכתבה הראשונה שתיארה ביצועי בטיחות במקומות עבודה (פורסמה ב'בטיחות' גיליון 252 מפברואר 1998).

בנובמבר 2008 נפתח מרכז השירות החדש של החברה באזור התעשייה של ראשון לציון (מערב), שחרט על דגלו את הדאגה ללקוחות ושמירת בטיחות וגיהות של העובדים בשטחי המרכז המשוכלל והמודרני הזה.

במרכז עובדים כ-90 עובדים, כמחצית מהם עברו לעבוד במרכז החדש ממקומם הקודם בפתח תקוה. לרווחת העובדים מתקיימות הסעות של העובדים מבתיים לעבודה ובחזרה, כולל אותם עובדים שעברו מהמרכז הישן ומתגוררים במרחק לא קטן מהמרכז החדש בראשל"צ (כ-50% מהעובדים). במקום מקיימים גם שירותי הסעדה וכביסת בגדי העבודה.

בפגישה עם המנהל, **זאב זיצר**, הורגשה האיכפתיות שלו לנושאי הבטיחות והגיהות במרכז השירות. הארגון מושתת על שמירת האיכות, הבטיחות והגנת הסביבה. רמת

הטיפול בנושאים אלה קיבלה אישור בכך שהוענק התקנים הישראלי המוענק לכל מי שעומדים במבחני תקן ומחזיקים בתווי תקן בנושאים הללו (▶ תמונה 1).

ההנהלה אינה מוותרת למנהלים בדרגי הביניים ולא מניחה לעובדים להזניח את הנושאים האלה, בד בבד עם

השקעות באמצעים הדרושים לשמירת רמת הביצוע. המעבר מפתח תקוה לראשון לציון איפשר ליישם מחשבות וכוונות של בניית מרכז שירות מודרני הדואג לרמת השירות, בד בבד עם שמירת תנאי בטיחות וגיהות לבאים בצל קורתו.

ההנהלה דואגת לרמת תנאי העבודה ביצירת סביבת עבודה נאותה - לדוגמה: אולמות העבודה מאווררים ומוארים היטב (▶ תמונה 2) - ושימוש בכלי עבודה מודרניים, תקינים, המטופלים עפ"י מיפרטים מחמירים של יצרניות הרכב המקבל שם את השירות המלא. העובדים מקבלים הדרכות להשלמה ולקידום הידע המקצועי הספציפי עפ"י דגמי הרכב שבהם הם עוסקים.

ההנהלה מרכזת את העובדים באופן תקופתי לצורך האזנה לחוות דעתם של העובדים לגבי נושאים שונים שיש להם משקל ביום העבודה, מתוך מגמה לשפר במה שאפשר.

1



נוהג זה יוצר אצל העובד תחושת אחריות ומגביר את המוטיבציה לקיים רמה גבוהה של בטיחות ואיכות בתחנת העבודה, כך שכולם יוצאים נשכרים.

על ניהול הבטיחות והגיהות מופקד

אחד מוותיקי הארגון, **יעקב בן פורת**. בעבר הוא עבד במחלקת החשמל, יחד עם הטיפול בבטיחות מקום העבודה. כיום הוא עוסק אך ורק בניהול הבטיחות. הארגון מקיים מפגשים סדירים של ועדת בטיחות שחברים בה מנהלי המחלקות ונאמני בטיחות מקרב העובדים. יו"ר הוועדה הוא זאב זיצר, מנהל המרכז.

הממונה על הבטיחות מבצע סקר בטיחות שנתי יחד עם מנהלי המחלקות בתחומי אחריותם. מנהלי המחלקות נדרשים, בנוסף לשאר המטלות שלהם, לקיים סיורי בטיחות חודשיים ולדווח על מימצאיהם והמלצותיהם לממונה על הבטיחות בעבודה.

בסיור במחלקות העבודה השונות התרשמו מקיום תנאי בטיחות וגיהות ברמה גבוהה, בניהול יום יומי. חלקם מובא לפניכם במלל ובתמונות.



7 אזור אחסון גלילי גזים



3 מיתקני ההרמה (ליפטס) שטוחים ומשוקעים ברצפה באופן שאינם מהווים מכשול כאשר אינם בשימוש



8 ריכוז כלי עבודה אישיים בארונות על גלגלים



4 בקירבת העובדים מצויים מיתקני שטיפה למקרי חירום של התזת חומרים



9 ריכוז כלים מחלקתי בארון עם דלתות שקופות



4.1 לאורך קירות האולם מותקנים כוורים לשטיפת ידיים



10 השירות לעובדים נעשה מעבר לדלפק מרווח ומואר היטב



5 צנרת השירות והספקת חומרים לעבודה מותקנת על הקירות, בגובה, כדי למנוע יצירת מכשולים עליהם עלולים העובדים למעוד



11 המחסן מסודר עפ"י איתור ממוחשב, עם מדפים ממוספרים



6 מיתקני שאיבה להרכבה על המפלט (אגוז) למניעת פליטת גזי שריפה מפעולת מנוע הרכב שבטיפול

סביבת העבודה

כבר בכניסה למחלקות המוסך מרגישים רוח אחרת. האולמות גדולים ומרווחים. מיתקני ההרמה (ליפטס) שטוחים ומשוקעים ברצפה באופן שאינם מהווים מכשול כאשר אינם בשימוש (תמונה 3). בקירבת העובדים מצויים מיתקני שטיפה למקרי חירום של התזת חומרים (תמונה 4), לאורך קירות האולם מותקנים כוורים לשטיפת ידיים (תמונה 4.1).

כל צנרת השירות והספקת חומרים לעבודה מותקנת על הקירות, בגובה, כדי למנוע יצירת מכשולים עליהם עלולים העובדים למעוד (תמונה 5). למניעת פליטת גזי שריפה מפעולת מנועי רכב שבטיפול הותקנו מיתקני שאיבה המורכבים על המפלט (אגוז) ושואבים גזי פליטה הישר ממנו (תמונה 6).

מיכלי גזים מונזלים ודחוסים (חמצן, אצטילן ופחמן דו-חמצני) מאוחסנים בעמידה באזור מוצלל מגודר ומאוורר, כשהם קשורים למקומם, עם הפרדה וסימון של גלילים מלאים וריקים (תמונה 7).

כלי עבודה וחלקי חילוף

העובדים מצוידים בכלי עבודה - אישיים ומחלקתיים. הציוד האישי מסודר בארגזים אישיים (ניידים, על גלגלים) וריכוז הכלים המחלקתי - בארון עם דלתות שקופות המונעות הצטברות לכלוך על הכלים ומאפשרות גישה קלה אליהם (תמונות 8, 9).

במחסן המוסך מצוי ציוד נוסף המסודר בו עפ"י איתור ממוחשב, על מדפים ממוספרים, וכן חלקי חילוף הדרושים לעבודה שוטפת. השירות לעובדים נעשה מעבר לדלפק מרווח ומואר היטב (תמונות 10, 11, 12). שלט שמעל לדלפק מזכיר לעובדים את הצורך לשתות מים - לבריאותם.

מחלקת פחחות

תיקוני פח ברכב כוללים שימוש בחומרי מילוי, ושיוף של העודפים עד לקבלת הצורה הרצויה. העבודה נעשית באמצעות מיתקן הכולל שאיבה במקור, כשהעובד מוגן בציוד להגנת הנשימה (תמונה 13).

צביעה בתאי צבע

במוסך מופעל תא להכנת הצבעים הדרושים בערבוב מדויק, ותאי צביעה (בהתזה) וייבוש.

תא ערבוב הצבעים מכיל מיבחר צבעים במיכלי מינון. את הצבעים מערבבים להשגת הגוון המדויק (בהתאם לגווני המכוניות המטופלות). האוויר בתא מכיל אדי ממיסים אותם שואבים דרך פתחי שאיבה מעל לדלת הכניסה. אוויר חיצוני נכנס דרך מסננים המותקנים בחלקה התחתון של דלת המיתקן. כך נוצר בתא מישטר סיחרור של האוויר, להרחקת האוויר המזוהם מהעובד (תמונה 14).

עם זאת, העובדים במקום מצוידים במערכות אישיות להגנת הנשימה. תא הצביעה משמש לצביעת מיטחים על הרכב בריסוס, והשהייתם עד לייבוש. הצבע מותז על הרכב כולו או רק על החלקים המצריכים צביעה, ומסיים את הייבוש שלו בתא. מיטטר זרימת האוויר בתא מתקיים באמצעות מסננים הממוקמים בריצפתו לכניסת אוויר נקי כשהאוויר המזוהם עולה כלפי מעלה, אל מסננים הממוקמים בתיקרת התא.

פעילות להגנת הסביבה

הפעילות להגנת הסביבה מתבטאת במספר נושאים עיקריים: מיחזור מי שטיפת המכוניות (השטיפה נעשית לאחר הטיפול, לפני מסירת הרכב ללקוח) (תמונה 15), הפרדת מים משמנים המסולקים מהמוסך באופן שוטף למערכת הביוב העירונית, פינוי גזים מאתרי העבודה ואיסוף חומרים למיחזור ולהשמדה עפ"י סוגיהם (שמנים, מי קירור, מסנני שמנים מרכב וכו').

חומרי פסולת מרוכזים במיכלים נפרדים (תמונה 16) מיכלי מתכת ריקים דוחסים במיתקן דחיסה מיוחד, מה שמקל על איסופם במיכל האיסוף הייעודי. (תמונה 17) אל מיתקן הדחיסה מוצמדות הוראות בטיחות למפעיל. אריזות קרטון שונות נדחסות במיתקן דחיסה אשר גם מבצע קשירה של חבילת הקרטונים הדחוסה לצורך פינוי מסודר (תמונה 18). המיתקן לדחיסת הקרטונים הוא מורכב במיוחד ולכן מוצמדות גם אליו הוראות הפעלה ובטיחות. רק עובד שהוסמך להפעיל את המיתקן רשאי להפעילו. מערכת פינוי גזים מתאי הצבע משחררת את הגזים לאוויר הסביבה לאחר סינון ואיסוף הגזים המזיקים שהיו בו. מיכלי השמנים והדלקים המשמשים במוסך מוצבים מחוץ לאתרי העבודה בתוך מאצרות כנדרש (תמונה 19).

הדרכת עובדים

הדרכת העובדים נערכת בנושאים מקצועיים ובטיחותיים בחדר הדרכה מרווח ומאובזר. עובדים חדשים נמצאים תחת פיקוח והדרכה נוספת של חונך שנקבע להם. ניהול הפעילות הזאת ומעקב אחריה הם ממוחשבים ומתועדים בפנקס אישי - "דרכון הדרכה" (תמונה 20).

סיכום

מרכז השירות של חברת מאיר למכוניות מבצע את העבודות במיטב תשומת הלב לבטיחות ולגיהות העובדים, וגם - שמירה על איכות הסביבה בנושאים הנוגעים אליו. יש ממי ללמוד. ■



17

מיתקן דחיסה מיוחד לפחיות מתכת



12

המחסן מסודר עפ"י איתור ממוחשב, עם מדפים ממוספרים



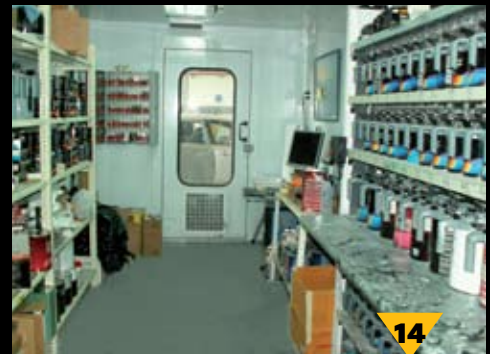
13

עובד מוגן בצמ"א להגנת הנשימה משייף באמצעות מיתקן הכולל שאיבה במקור



18

מיתקן דחיסה לקרטונים



14

דלת תא ערבוב הצבעים - מיתקן שאיבה מעל לדלת ומסננים לכניסת אוויר חיצוני בחלקה התחתון



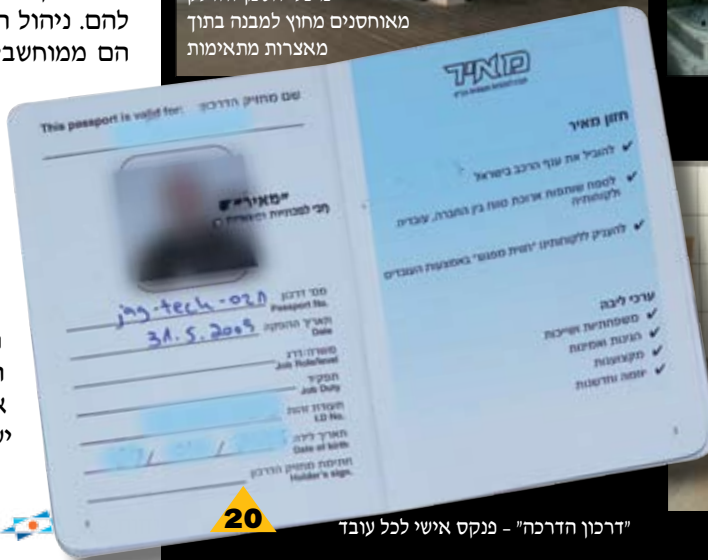
19

מיכלי השמן והדלק מאוחסנים מחוץ למבנה בתוך מאצרות מתאימות



15

מיחזור מי שטיפת המכוניות



20

"דרכון הדרכה" - פנקס אישי לכל עובד



16

איסוף חומרי פסולת במיכלים נפרדים